

RSMH Carpe Diem Östermalm-Lidingö

Bellmansgatan 30

2013-11-27

115 23 Stockholm

Medborgarförslag

Till Östermalm Stadsdelsnämnd

OM PERSONLIGA OMBUD FÖR PERSONER MED PSYKISKA FUNKTIONSHINDER

1 bilaga

Regeringen Bildt föreslog genom prop 1993/94:218 en försöksverksamhet med personliga ombud för personer med psykiska funktionshinder. Utvärderingen visade att sjuka personer i försökskommunerna fått en mycket bättre hälsa. Kostnaderna för psykiatri i berörda kommuner & landsting hade minskat. Därför beslöt regering och riksdag att permanenta reformen och anslå c:a 25.000:- per ombud och månad för varje inrättad tjänst som personligt ombud.

Stadsdelsnämndens vice ordförande Stefan Nilsson väckte en motion i Stockholms Kommunfullmäktige i september 2012 att staden skulle utöka antalet ombud. Fullmäktige har ännu inte behandlat motionen. Men Kommunstyrelsen (KS) vill enligt beslut 18/9 2013 inte att staden centralt ska fastställa antalet ombud. KS anser att *varje stadsdelsnämnd* ska anpassa antalet ombud till stadsdelens behov.

KS utredning är missvisande. Eftersom varken Landstingets sjukvård eller stadsdelsnämnderna lagenligt informerar patienterna om ombudens existens är det inte så konstigt om en utredning visar att behovet är lågt. Verkligheten är annorlunda. T o m ledamöter i vår styrelse känner inte ens till att det finns PO.

I prop 2008/09:193 visar Regeringen hur viktig vårdplaneringen är för psykiskt sjuka personer. Vårdplaneringen enligt 2 kap 7 § SoL fungerar inte bra. De planeringar vi tagit del av visar att konklusionen i genomförda planeringar blir *9 timmars boendestöd per månad*. En sådan generalisering var inte Regeringens syfte i den nämnda propositionen.

I årets budgetproposition – 2013/14:1- anför Regeringen:

Personligt ombud

Regeringen gav i maj 2012 Socialstyrelsen i uppdrag att göra en uppföljning av verksamheterna med personligt ombud. Socialstyrelsen

ska bl.a. kartlägga och analysera hur klienternas behov av stödinsatser tillgodoses och utvecklats, vilka effekter och resultat som uppnåtts för

klienterna genom verksamheten samt de ekonomiska effekterna av verksamheten med personligt ombud. Socialstyrelsen ska redovisa resultatet av uppföljningen till Regeringskansliet senast den 15 april 2014.

För att förtydliga villkoren och förutsättningarna för att kommunerna ska kunna erhålla statsbidrag och samtidigt understryka verksamhetens *permanent* karaktär har regeringen i

juni 2013 beslutat om en förordning (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar. Förordningen träder i kraft den 1 januari 2014, (citeras i bilagan).

Regeringen vill alltså fortsätta att stödja verksamheten med personliga ombud.

*

Eftersom KS anser att varje stadsdelsnämnd ska undersöka behovet av personliga ombud föreslår vi att Östermalms stadsdelsnämnd omgående uppdrar åt stadsdelsdirektören att tillsammans med Landstinget och berörda organisationer snarast utreda behovet av antalet personliga ombud på Östermalm och i samband med budget för 2014 återkomma till nämnden med ett förslag om utökning av antalet personliga ombud på Östermalm.

Det bör observeras att Göteborg & Malmö på ett helt annat sätt bedömt behovet av personliga ombud.

Om Stockholm proportionellt skulle ha lika många ombud som Göteborg skulle Östermalm i relation till folkmängden ha **åtminstone 5 personliga ombud**. (Östermalm har f n endast ett enda ombud). Den psykiska hälsan i Stockholm torde inte vara bättre än i Göteborg.

Vi föreslår alltså att Östermalms stadsdelsnämnd snarast lämnar det föreslagna uppdraget till stadsdelsdirektören.

Vänligen

Styrelsen för RSMH Carpe Diem Östermalm-Lidingö

Bilaga:

1 Förordning (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar. En kommun svarar inom ramen för socialtjänsten för verksamheten med personligt ombud.

2 § Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer som är 18 år eller äldre, som har psykiska funktionsnedsättningar och betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden.

De enskilda som kan få stöd av personligt ombud ska ha sammansatta och omfattande behov av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning samt ha behov av långvariga kontakter med socialtjänsten, primärvården och den specialiserade psykiatri och andra myndigheter.

3 § Statsbidrag får lämnas för verksamhet med personligt ombud som syftar till att den enskilde ska

1. ha bättre möjligheter att påverka sin livssituation och vara delaktig i samhället,
2. ha möjligheter att leva ett mer självständigt liv och få en förbättrad livssituation, och
3. ges möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service på jämlika villkor samt rättshjälp, rådgivning och annat stöd utifrån sina egna önskemål och behov.

Verksamheten syftar även till att

1. få myndigheter, kommuner och landsting att samverka utifrån den enskildes önskemål och behov, och
2. ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

4 § Verksamheten med personligt ombud ska stödja den enskilde för att så långt det är möjligt uppnå ändamålen i [3 § första stycket](#). Ett personligt ombud ska arbeta på den enskildes uppdrag.

5 § Verksamheten med personligt ombud ska bedrivas så att samverkan mellan berörda huvudmän för vård- och omsorgsinsatser för personer med psykiska funktionsnedsättningar, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kommer till stånd utifrån den enskildes behov. Verksamheten bör bedrivas så att samverkan även omfattar patient-, brukar- och anhörigorganisationer.

För verksamheten ska det finnas en ledningsgrupp med representanter för kommunen, landstingets primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Patient-, brukar- och anhörigorganisationer ska erbjudas att delta i ledningsgruppen.

2 Förutsättningar för statsbidrag

6 § Statsbidrag får, i mån av tillgång på medel, lämnas till en kommun som bedriver verksamhet med personligt ombud som avses i [2–5 §§](#).

3 Allmänt om fördelning av statsbidrag

7 § Socialstyrelsen och länsstyrelserna ansvarar för att fördela statsbidrag till kommuner.

4 Ansökan

8 § En kommun ansöker hos länsstyrelsen om statsbidrag för verksamheten med personligt ombud.

Ansökan ska innehålla

1. uppgift om huruvida verksamheten med personligt ombud enbart avser verksamhet inom kommunen eller om verksamheten även avser verksamhet i andra kommuner,
2. uppgift om antalet årsanställningar (heltid) som personligt ombud,
3. uppgift om vilken eller vilka driftsformer som kommunen planerar för och när kommunen beräknar att

verksamheten med personligt ombud kan påbörjas,

4. uppgift om vilka myndigheter och organisationer som ska samverka kring verksamheten med personligt ombud,
5. en beskrivning av hur kommunen planerar att de personliga ombuden ska arbeta med målgruppen, hur prioriteringar inom målgruppen kommer att ske och hur ombudens verksamhet ska planeras och dokumenteras,
6. en beskrivning hur kommunen planerar att stödja personliga ombud i arbetet i fråga om exempelvis utbildning och handledning, och
7. en beskrivning av hur kommunen planerar att följa upp hur verksamheten med personligt ombud har utvecklats.

5 Beslut om bidrag

9 § Länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut statsbidrag till en kommun enligt 2–6 och 8 §§ denna förordning.

Länsstyrelsen ska hos Socialstyrelsen rekvirera medel motsvarande antalet ombud i länet efter det att länsstyrelsen har lämnat de uppgifter som framgår av [12 §](#).

6 Kommunens redovisning

10 § En kommun som har tagit emot statsbidrag enligt denna förordning ska, senast den 15 januari året efter det att bidraget har beviljats, till länsstyrelsen lämna en redovisning av hur föregående års bidrag har använts.

Redovisningen ska innehålla uppgifter om

1. antalet tjänster som personligt ombud och vilken utbildning och handledning de personliga ombuden har fått,
2. vilka grupper och hur många personer som har fått stöd av personliga ombud och vilka de vanligaste orsakerna är till den enskildes kontakter med personliga ombud,
3. huruvida det finns bedömningsriktlinjer eller prioriteringsordning hos kommunen för den enskildes tillgång till personligt ombud,
4. organisation, ledning och samverkan, och
5. uppmärksammade brister i fråga om den enskildes möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

7 Länsstyrelsernas och Socialstyrelsens administration

11 § Länsstyrelsen ska bistå Socialstyrelsen i uppgiften att följa upp, stödja och utveckla verksamheten med personligt ombud samt lämna underlag till Socialstyrelsens uppföljningar och årliga lägesrapport.

12 § Länsstyrelsen ska årligen senast den 1 mars till Socialstyrelsen lämna en ekonomisk redovisning av hur föregående års statsbidrag har använts och redovisa länsstyrelsens insatser som rör verksamheten med personligt ombud samt en plan för hur verksamheten i länet ska stödjas och utvecklas under nästkommande år.

13 § Socialstyrelsen ansvarar för att i samverkan med länsstyrelserna och kommunerna utveckla och stödja verksamheten med personligt ombud.

Socialstyrelsen ska, inom ramen för en beredningsgrupp bestående av företrädare för de aktörer som berörs av verksamheten, leda och samordna arbetet med verksamheten med personligt ombud.

Socialstyrelsen ansvarar för att det genomförs introduktionsutbildning av personliga ombud.

14 § Socialstyrelsen ska årligen senast den 15 maj till regeringen lämna en lägesrapport om utvecklingen av verksamheten med personligt ombud och en ekonomisk redovisning för det föregående året.

8 Återbetalning

15 § En kommun som tagit emot statsbidrag är återbetalningsskyldig, om

1. sådana uppgifter som avses i [10 §](#) inte har lämnats, eller
2. bidraget helt eller delvis inte har använts eller inte har använts för det ändamål det har lämnats för.

Socialstyrelsen ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka bidraget om kommunen är återbetalningsskyldig enligt [första stycket](#). Om det finns särskilda skäl för det, får Socialstyrelsen efterge återkrav helt eller delvis.

9 Bemyndigande

16 § Socialstyrelsen får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av denna förordning.

10 Överklagandeförbud

17 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

11 Övergångsregler

12 Övergångsbestämmelser

2013:522

1. Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2013 och tillämpas första gången i fråga om statsbidrag för år 2014.
2. Äldre beslut gäller fortfarande för statsbidrag som avser tiden före den 1 januari 2014.

SFS 2013:522

Källa

[Regeringskansliets rättsdatabaser](#)

Utfärdad:

2013-06-13

Först inlagd:

2013-06-24

Uppdaterad:

Detta är ett utdrag ur databasen Rättsnätet. Mångfaldigande utan medgivande från Notisum AB är förbjudet enligt lag. Dokumentens officiella pappersutgåvor äger alltid företräde eftersom Rättsnätet baseras på material från offentliga databaser som kan innehålla felaktigheter.